

обробку; виправлення своїх персональних даних контролером, який здійснює обробку цих даних, якщо вони є неточними; видалення своїх персональних даних контролером, у тих випадках, якщо такі дані ним обробляються неправомірно; тимчасове обмеження обробки; передачу своїх даних іншому контролеру за певних умов. Крім того, суб'єкти даних мають право на заперечення проти обробки: з підстав, що стосуються їхньої індивідуальної ситуації; своїх персональних даних з метою прямого маркетингу.

Суб'єкти даних мають право не підпорядковуватися рішенням, які ґрунтуються виключно на автоматизованій обробці, в тому числі профайлінгу, та мають юридичні наслідки для них або подібним чином істотно впливають на них.

Суб'єкти даних також мають право: на людське втручання з боку контролера; висловлювати свою думку та оскаржувати рішення, яке ґрунтується на автоматизованій обробці.

Важливим в даному контексті є й те, що право ЄС та РЄ містить правила передачі персональних даних одержувачам у третіх країнах або міжнародним організаціям. Забезпечення захисту прав суб'єктів даних при передачі персональних даних за межі ЄС надає можливість захисним гарантіям законодавства ЄС розповсюджуватися на персональні дані, які походять з ЄС. Потік персональних даних на території ЄС, як і передача персональних даних між Договірними Сторонами Оновленої Конвенції 108 мають бути необмеженими. Однак, оскільки не всі Договірні Сторони Оновленої Конвенції 108 є державами-членами ЄС, передача з держави-члена ЄС до третьої країни, яка є Договірною Стороною Конвенції 108, неможлива без дотримання відповідних умов.

Ці та низка інших положень міжнародних актів в царині прав людини мають знайти своє впровадження як на нормотворчому так і на правозастосовному рівнях

Задерейко Світлана Юрївна,
доцент кафедри конституційного,
адміністративного та кримінального права
Київського національного економічного
університету імені Вадима Гетьмана,
кандидат юридичних наук

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

На сьогодні корупція постає глобальною проблемою, яка знаходиться в центрі уваги як України, так і світової спільноти. Це негативне явище почало зачіпати інтереси і добробут не однієї, а багатьох держав, а тому жодна країна у світі не може вважати себе застрахованою від корупції.

Масштаби корупції та відмивання доходів, одержаних кримінально караним шляхом, створюють сприятливі передумови для «інвестування» організованої злочинності, що завдає значної шкоди політичній, економічній та культурній стабільності окремих держав, світовій фінансовій системі й міжнародному правопорядку. Саме тому з урахуванням складної криміногенної ситуації в Україні, негативних тенденцій її розвитку та нагальної потреби зміцнення законності в державі питання формування кримінально-правової політики у сфері протидії корупції та удосконалення антикорупційного законодавства вбачаються дуже актуальними. Зважаючи на те, що наша держава задекларувала своє бажання приєднатися до системи європейського співтовариства, нам слід продемонструвати конкретні досягнення у зниженні рівня корупції, оскільки це є однією з важливих вимог відповідності країни-кандидата політичним критеріям вступу до ЄС.

Специфікою законодавчого забезпечення антикорупційної діяльності в Україні є й те, що незважаючи на низку кроків, спрямованих на покращення законодавства, існування низки не усунутих недоліків, в Україні приймалися нормативно-правові акти, які погіршують законодавче забезпечення антикорупційної діяльності.

Так, незважаючи на рекомендації ГРЕКО щодо підвищення санкцій за хабарництво як у публічному, так і в приватному секторах, зокрема з метою забезпечити екстрадицію осіб, які вчиняють такі злочини, Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гуманізації відповідальності за правопорушення у сфері господарської діяльності» від 15 листопада 2011 року № 4025-VI було знижено санкції за хабарництво у приватному секторі. Так у статті 368-3 КК «Комерційний підкуп службової особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми» та у статті 368-4 КК «Підкуп особи, яка надає публічні послуги» в частинах з 2 по 4 санкції, пов'язані з позбавленням волі, були замінені штрафами [1].

На думку В.І. Борисова, для належного вжиття ефективних антикорупційних заходів додатково до адекватного законодавчого забезпечення необхідно організувати належне функціонування інститутів антикорупційної інфраструктури, тобто відповідних державних органів, уповноважених на протидію корупції [4, с. 34].

Відсутність такого розуміння призводить до того, що нове антикорупційне законодавство України визнається фахівцями неіснуючим, а його ефективне та несуперечливе застосування видається неможливим без додаткових і дуже суттєвих доопрацювань, виправлень та вдосконалень. Саме тому ретельне дослідження міжнародних стандартів протидії корупції та вироблення конкретних рекомендацій щодо їх втілення у національне законодавство нашої держави має стати наріжним каменем політики держави у сфері запобігання та протидії корупції. Зауважимо, що серед правових засобів забезпечення захисту прав громадян, суспільства та держави від корупційних правопорушень,

кримінально-правові засоби є одними з найбільш дієвих та ефективних [2].

У цьому сенсі кримінальне законодавство потребує певного удосконалення. Як вважає В. І. Борисов, ці зміни викликані, по-перше, необхідністю системного законодавчого підходу до боротьби з корупцією, згідно з яким всі його ланки (адміністративні, цивільні, фінансові, трудові та кримінально-правові норми) мають бути узгоджені між собою; по-друге, потребами імплементації міжнародних конвенцій (угод, протоколів тощо), учасником яких є Україна; по-третє, необхідністю запозичення досвіду кримінально-правового вирішення боротьби із корупцією тих країн, де її рівень незначний і законодавство яких може слугувати певним чином взірцем вирішення проблеми [3].

Отже, можна зробити висновок, що імплементація в національне законодавство норм міжнародних антикорупційних конвенцій з питань врегулювання конфлікту інтересів на державній службі, декларування доходів державних службовців та їх родичів та відповідальності за корупційні правопорушення – на сьогодні є таким, що не відповідає вимогам життєдіяльності суспільства. У сукупності це відбивається в недоліках правозастосування, адже практика запобігання корупції або відсутня, або її ефективність знаходиться на досить низькому рівні.

Список використаних джерел

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо гуманізації відповідальності за правопорушення у сфері господарської діяльності : Закон України від 15 листопада 2011 року № 4025-VI // Верховна Рада України : офіц. веб-сайт. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4025-17>.

2. Тютюгін В. І. Новели кримінального законодавства щодо посилення відповідальності за корупційні злочини: вирішення проблеми чи проблеми для вирішення? *Юрид. вісник України*. 2009. № 6. С. 3.

3. Борисов В.І. Корупція як чинник загрози національній безпеці. Слухання у комітеті на тему: «Антикорупційна політика і практика: проблеми законодавчого забезпечення» / Комітет Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією. К., 2009: СПД Москаленко О.М. С. 60.

4. Актуальні проблеми протидії корупції : монографія. Ра заг. ред. В.І. Борисова. Х., 2012. 221 с.

Зелькіна Тетяна Євгенівна,
Національна академія внутрішніх справ